

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.)

Голова Науково-методичної ради
 Ю.В.Литвиненко

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 024 Хореографія

спеціалізація/освітньо-професійна програма: Хореографія

Код дисципліни в каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВД.Х15

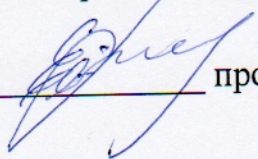
Мова навчання: українська

Розробники:

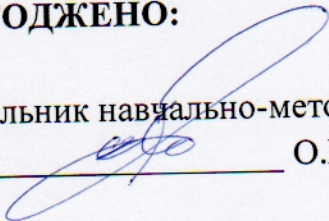
Фіалко Наталія Анатоліївна, кандидат філософських наук, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
fialo4ka.tasha@gmail.com

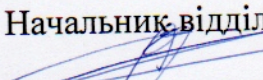
РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін
(засідання кафедри 29 серпня 2023 р., протокол № 10)

Завідувач кафедри професор Е.А. Пінчук

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу
 О.М.Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти
 О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на ознайомлення студентів із нормативно-правовим регулюванням у сфері авторського права України; формування звички аналізувати зміни у законодавстві, локальної та відомчої правотворчості; виявлення особливостей та ролі державних органів, публічного та приватного партнерства в сфері авторського права; розуміння прав суб'єктів авторського права та їх захист. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: поняття та зміст права інтелектуальної власності; розпорядження майновими правами інтелектуальної власності; авторське право (Авторське право на хореографічний твір); суміжні права; об'єкти та суб'єкти патентного права; правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг (хореографічного твору); захист прав інтелектуальної власності (хореографічний твір). Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the academic discipline. The discipline is aimed at familiarizing students with the normative and legal regulation in the field of copyright of Ukraine; formation of the habit of analyzing changes in legislation, local and departmental law-making; identifying the features and role of state bodies, public and private partnerships in the field of copyright; understanding the rights of copyright subjects and their protection. The scope of the discipline is 3 ECTS credits. Main topics: concept and content of intellectual property rights; disposition of property rights of intellectual property; copyright (Copyright of a choreographic work); related rights; objects and subjects of patent law; legal regulation of means of individualization of goods and services (choreographic work); protection of intellectual property rights (choreographic work). The final assessment is formed taking into account the results of the current control and assessment.

Мета навчальної дисципліни – формування системних знань щодо основних інститутів права інтелектуальної власності, механізмів реалізації та захисту майнових та немайнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності, вивчення законодавства, яке регулює відносини по створенню та використанню об'єктів права інтелектуальної власності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення
навчальної дисципліни «Основи правового забезпечення діяльності у
сфері мистецтвознавства» відповідно до освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
за спеціальністю 024 – Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК1	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ФК2	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК5	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК7	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК8	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	16	0	0	26	48	90
Заочна	0	0	0	12	78	90

Статус навчальної дисципліни: вибіркова

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами: на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Історія державності та культури України», «Соціальні науки і право»

Програма навчальної дисципліни
Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього			
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.	15	4	4	7	12	-	2	10
Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	13	2	4	7	14	-	2	12
Тема 3. Авторське право (Авторське право на хореографічний твір).	13	2	4	7	14	-	4	10
Тема 4. Суміжні права.	13	2	4	7	12	-	-	12
Тема 5. Об'єкти та суб'єкти патентного права.	13	2	4	7	12	-	-	12

Тема 6. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг (хореографічного твору).	11	2	2	7	14	-	2	12
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності (хореографічний твір)	12	2	4	6	12	-	2	10
Всього годин:	90	16	26	48	90	-	12	78

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.

Зміст права інтелектуальної власності. Поняття немайнових та майнових прав інтелектуальної власності. Виникнення прав інтелектуальної власності. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності. Поняття та класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. Характеристика первинних та вторинних суб'єктів права інтелектуальної власності. Інші суб'єкти відносин права інтелектуальної власності.

Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Передання і перехід майнових прав інтелектуальної владності. Правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Правочини щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Недоговірні і договірні способи розпорядження правами інтелектуальної власності. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Особливості розпорядження майновими правами на окремі об'єкти інтелектуальної власності. Поняття ліцензії та ліцензійного договору. Державна реєстрація передачі прав та ліцензійних договорів на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 3. Авторське право (Авторське право на хореографічний твір). Поняття й ознаки об'єкта авторського права. Первинні та похідні суб'єкти авторського права. Виникнення авторських прав у творця твору. Зміст та види авторських прав. Поняття та випадки вільного використання творів (з оплатою винагороди та безоплатного). Строк дії авторського права. Підстави для обмеження строку охорони майнового права автора. Перехід творів у суспільне надбання. Розпорядження майновими авторськими

правами. Передання та перехід майнових авторських прав. Поняття та зміст авторського договору.

Тема 4. Суміжні права. Різновиди суміжних прав. Сфера дії суміжних прав в Україні. Виникнення суміжних прав. Строк дії суміжних прав. Вільне використання об'єктів суміжних прав. Використання фонограм або відеограм, опублікованих із комерційною метою. Особисті немайнові та майнові права виконавця, виробника фонограми або відеограми, організацій мовлення. Розпорядження майновими правами.

Тема 5. Об'єкти та суб'єкти патентного права. Оформлення патентних прав. Поняття винаходу. Умови патентоздатності винаходу. Корисна модель як об'єкт українського патентного права. Специфіка охорони корисних моделей. Поняття промислового зразка. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього. Суб'єкти патентного права. Патентне відомство. Апеляційна палата. Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Оформлення патентних прав. Особливості патентного права в Україні на секретний винахід і секретну корисну модель.

Тема 6. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг (хореографічного твору). Поняття й ознаки комерційного (фірмового) найменування. Комерційні найменування та торговельні марки. Юридично-правова природа торговельної марки. Суб'єкти прав на торговельні марки. Обсяг правової охорони торговельної марки. Позначення, які не можуть бути зареєстровані як торговельні марки. Реєстрація торговельної марки. Передання права власності на торговельну марку. Поняття географічного зазначення. Ознаки та види географічних зазначень. Суб'єкти права на географічне зазначення. Надання правової охорони географічним зазначенням.

Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності (хореографічний твір). Порушення прав інтелектуальної власності. Порушення, що дають підстави для судового захисту. Неправомірне використання об'єктів права інтелектуальної власності. Втрата права на захист порушених прав інтелектуальної власності. Порядок і основні форми захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правові засоби захисту прав. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Накладення штрафу на порушника прав інтелектуальної власності. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Тематика практичних (семінарських) занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.	1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.	4	2
Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	4	2
Тема 3. Авторське право (Авторське право на хореографічний твір).	3. Авторське право (Авторське право на хореографічний твір).	4	4
Тема 4. Суміжні права.	4. Суміжні права.	4	-
Тема 5. Об'єкти та суб'єкти патентного права.	5. Об'єкти та суб'єкти патентного права.	4	-
Тема 6. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг (хореографічного твору).	6. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг (хореографічного твору).	2	2
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності	7. Захист прав інтелектуальної власності (хореографічний твір)	4	

(хореографічний твір)			2
Всього годин:		26	12

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.	1. Анотування інформаційних джерел стосовно правового регулювання права інтелектуальної власності.	7	10
	2. Підготовка до практичного заняття з теми 2		-
Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	3. Підготовка презентації щодо особливостей розпорядження майновими правами права інтелектуальної власності	7	12
	4. Підготовка до практичного заняття з теми 3		-
Тема 3. Авторське право (Авторське право на хореографічний твір).	5. Підготовка есе на тему: «Поняття та ознаки хореографічного твору» , «Історичні етапи розвитку хореографічного мистецтва в Україні»	7	10
	6. Підготовка до практичного заняття з теми 4		-
Тема 4. Суміжні права.	7. Підготовка презентації щодо поняття та особливостей суміжних прав.	7	12

	8. Підготовка до практичного заняття з теми 5		
Тема 5. Об'єкти та суб'єкти патентного права.	9. Підготовка есе на тему: «Особливості патентного права в Україні»	7	12
	10. Підготовка до практичного заняття з теми 6.		
Тема 6. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг (хореографічного твору).	11. Підготовка наукової презентації з проблеми правового регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг	7	12
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності (хореографічний твір)	12. Підготовка реферату та наукової презентації з проблем захисту прав інтелектуальної власності.	6	10
Всього годин:		48	78

Очікувані результати навчання з дисципліни: формування уявлення студентів про значення теоретичних і практичних аспектів правового регулювання в галузі права інтелектуальної власності; правове регулювання засобів індивідуалізації хореографічного твору; правовий захист об'єктів інтелектуальної власності; захист прав суб'єктів інтелектуальної власності.

знанням: основними завданнями вивчення дисципліни є формування у студентів системи галузевих знань; отримання навичок та уявлень, необхідних для здійснення творчої діяльності та захисту своїх майнових та особистих немайнових прав, як в Україні, так і поза її межами; вивчення практики створення і реалізації соціально-культурного проєктів в умовах ринкових відносин і можливих напрямків.

умінням: аналізувати нормативно – правові акти в сфері інтелектуальної власності; узагальнювати та конкретизувати поточне правове регулювання та саморегулювання в галузі цивільного права; давати оцінку стану нормативного забезпечення інтелектуальної власності в Україні; застосовувати у практичній діяльності отримані знання; приймати

оптимальні правові й управлінські рішення; сприймати і реалізовувати нормативно-управлінські інновації у професійній діяльності.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Основи правового забезпечення діяльності у сфері мистецтвознавства» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 – Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання (ПРН)
ПРН1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.
ПРН3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН12	Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН13	Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
ПРН14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
ПРН17	Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
ПРН18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Форми поточного контролю	Кількість балів за тему
1. Поняття та міст права інтелектуальної власності.	Експрес-контроль (5). Есе (5).	10
2. Розпорядження майновими правами	Тестування (5).	10

інтелектуальної власності	Доповідь (5)	
3. Авторське право (Авторське право на хореографічний твір).	Реферат (15) та презентації на задану тему та їх обговорення (10)	25
4. Суміжні права.	Тестування (5). Есе(5).	10
5. Об'єкти та суб'єкти патентного права	Реферат (15), доповіді (10) на задану тему.	25
6. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг (хореографічного твору)	Експрес-контроль (5). Есе (5).	10
7. Захист прав інтелектуальної власності (хореографічний твір)	Експрес-контроль (5). Есе (5).	10
Усього:		100

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: тестові завдання в системі Moodle.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.//Відомості Верховної Ради України – 1996, №30, ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44 – Ст. 35.
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 р. N 2188- III // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 13. – Ст. 64.
4. України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII // Відомості Верховної Ради України. 1994. - № 7. – Ст. 32
5. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин" від 21.04.1993 р.№ 3116-XII в редакції закону № 2986-III від 17.01.2002 р.

6. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів" від 16.06.1999 р. № 752-ХІУ із змінами.
7. Інкотермс 2000: Офіційні правила тлумачення торговельних термінів// Уряд, кур'єр, 2002 - № 63.- С. 5-8 (початок); Уряд, кур'єр, 2002 - № 68 - С. 5-12 (закінчення).
8. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.1993 р. // ВВР України, 1993.- № 50.- Ст. 472.
9. Закон України „ Про захист від недобросовісної конкуренції” від 7.06.1996 р. // ВВР України, 1996.- № 36.- Ст. 164.
10. Закон України «Про природні монополії» від 20.04.2000 р. // ВВР, 2000-№30- Ст. 238. 32
11. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. // ВВР України, 2001.-№ 12.-Ст. 64.
12. Аврамова О. Є., Ревелюк І. С. Система суб'єктів інтелектуальної власності // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – №6(980). – 2013. – С.30-33.
13. Авторське право в міжнародно-правовому аспекті: навчально-методичний посібник / Уклад. Євков А. М. – Харків, 2010. – 126 с.
14. Андрусів У. Проблеми реалізації прав інтелектуальної власності на програми організацій мовлення в Україні / У. Андрусів // Право України. – 2008. - № 6. – С.63-68.
15. Андрусів У. Тенденції удосконалення законодавства України у сфері охорони суміжних прав організацій мовлення / У. Андрусів // Часопис Київського університету права. – 2008. - № 3. – С.230-235.
16. Афанасьєва К. О. Авторське право: практ. посібник / К. О. Афанасьєва. – К.: Атіка, 2006. – 224 с.
17. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: Підручник / В. Д. Базилевич. – К.: Знання, 2006. – 431 с.
18. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності [текст] : навч. посібник. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська, – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.
19. Енциклопедія інтелектуальної власності / за ред. проф. П. П. Крайнева. – К.: Старт-98, 2012. – 660 с.
20. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та закордоном: монографія / О. В. Жилінкова. – К.: Юрінком Інтер 2015. – 280 с.

Додаткова

1. Іевія О.В., Мироненко В.П., Павловська Н.В., Пилипенко С.А. Право інтелектуальної власності: схеми та роз'яснення: Навчальний посібник. К.:КНТ, 2007.

2. Інтелектуальна власність в галузі комп'ютингу: підручник / О. Б. Вовк, В. В.Пасічник, Н. Б. Шаховська, В. С. Якушев. – Львів: Новий Світ - 2000, 2013. – 317с.

3. Іноваційна політика: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] /Л.І. Федулова, А.А., Мазаракі, Г.О. Андрощук. – К. : Київ. над. торг.-екон. ун-т, 2012. – 604с.

4. Кожушко Р.Ю. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / Р.Ю. Кожушко М.В.Колосніченко, І.П.Остапчук та ін.— К.: КНУТД, 2014. – 108 с.

5. Коссак В. М., Якубівський І. Є. Право інтелектуальної власності: Підручник. – К.: Істина, 2007. – 208 с.

6. Кривошеїна І. В. Комерційні найменування: історичний аспект виникнення і розвитку поняття / Кривошеїна І. В. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – Вип. 22; част. 1. – С.161-163.

7. Сорвачов О. В. Обмеження, припинення і скасування майнових прав інтелектуальної власності на промислові зразки / Сорвачов О. В. // Право і суспільство. - № 5. – 2012. – С.75- 78.

8. Франчайзинг: Навчальний посібник / За ред. О. Є. Кузьміна. – К.: Знання, 2011. – 267 с.

9. Цивільне право України: Загальна частина / За редакцією професорів І. А. Бірюкова і Ю. О. Заїки. – К.: Алерта, 2014. – 510 с.

10. Цивільне право : підручник : у 2 т. / НУ "ЮАУ ім. Я. Мудрого" ; за ред. : В. І. 13. Борисова, І. В. Спасибо-Фатеева, В. Л. Яроцький. – Х. : Право, 2011. – Т. 1–2. Т. 1. – 656 с., Т. 2. – 816 с.

11. Цивільне право: Навч. посіб. / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», Наук. б-ка ; уклад. В. В. Брагінська ;. – Х., 2012. – Вип. 3.

Електронні ресурси:

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> - законодавство України, офіційний портал (сайт) Верховної Ради України.